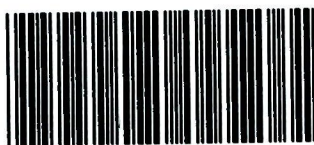

משרד הביטחון

ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

התחלת תיק

8843273

מספר משלוח/תיק : 412 - 94 / 2011

תאריך המסמך המוקדם : 19.05.1973

תאריך המסמך המאוחר : 06.10.1973

סימון התיק : מד

אגף מודיעין/מחקר
ענף 5+6+3 מחמ"נ אר"י +
מזמ"נ דים
תאריך 5 אוק' 73
שעה (1100) 1315
מס' סדורי 423
עותק מס' 26
מסמך זה כולל 9 דפים

סודי ביותר
למכוח בלבד
סייד

ראש הממשלה
שר הבטחה
רמטכ"ל
ראש אג"מ
ראש אמ"נ
ע"ר אמ"נ למחקר

510.73
6/23

ר' ענף 1, 2, 3, 5, 6, 7, 399, 7, (3) רמ"ח איסוף, רמחב"ש
קמ"נ דרום, קמ"נ צפון, רמחמ"נ אר"י, רמחמ"נ ים,
848, ר' המוסד, ר' אג"מ מבצעים (אישי).

מג"נ

לקט מודיעין מיודי-צבאי

הנדון: כוננות ופעילות בסדריה ובמצרים - נכון ל-051000 אוק'

1. המקור סיכום ידיעות

כ ל י

2. לקט זה מסכם הכוננות והפעילות בסדריה ובמצרים - נכון ל-051000 אוק' 73.

ס ר י ה

כוחות יבשה

3. למרות שבמשך יום אתמול והלילה לא ניכרה בהילות בפעילות הצבאית הסורית, בלטה מגמה לסיים הכנות שונות לקראת ה-5 ו-6 לאוקטובר 73:-

א. העברת תחמושת למחסן תחמושת [redacted] מרכזי בגזרה הדרומית של החזית.

ב. הקצאה דחופה והשלמות רכב למספר יחידות (כולל מפקדות דיביזיות).

ג. השלמת תנועות של מספר יחידות, בחלקן לא מזוהות.

2/..

חומר רגיש
מפאת רגישות המקורות מהם הושג מידע זה, לא יוכלו נתונים אלה במלואם בשום פרסום מודיעיני נוסף. הם מועברים לידיעת המכותבים בלבד.

אין לדווחו בגלוי בקשר קוי או אלוטוי. השימוש המבצעי בו - ע"י תרגומו לפקודות. העיון והטיפול בו - ע"י המורשים לכך בלבד. יש להחזיקו בתנאי בטחון מירביים. חל איסור מוחלט על יצירת עותקים נוספים ממנו. על כל תקלה בטחונית - ידווח מיידית ליקביט חמ"נ.

סודי ביותר

4. נמסר על תחושה בקרב קצינים וחיילים סוריים, כי צפויה לחימה בקנה מידה גדול, מבלי שיוסבר מי עתיד ליזום אותה ומהו הרקע לה.

כוחות אויר

5. כחיל האויר הסורי נמשכות בדיקות של ציוד טכני. כמו"כ נבדק מלאי מפות של שטחנו בכמה טייסות. יחד עם זאת לא הורגשה דחיפות מיידית בהכנות.

6. הליקופטרים עברו מ-ש"ת חמאת למנתח בעקרב, באיזור דמשק.

7.

8. הבוקר מתנהלת פעילות אוירית בסוריה, אם כי בקנה מידה מצומצם.

כוחות ים

9. ב-4 אוק' הבחינו הסורים בפעילות רבה של כלי שיט ישראליים (מתיחס לתרגיל ח"י באותו לילה).

10. ממשלת עיראק נתבקשה ע"י ממשלת סוריה להוציא סחורותיה מנמלי טרטוס ולאדקיה, כנראה בהנמקה של חשש מחקיפה ישראלית אפשרית על הנמלים.

הסברה

11. ההסברה הסורית המשיכה להדגיש ביתר שאת ביממה האחרונה, כי במסווה של טענה אודות ריכוזי כוחות סוריים מתכוננת ישראל לתקוף את סוריה. כן ניכרה מודעות סורית לחשיפותם בעומק לתקיפות ישראליות. אולם, ההסברה העדיפה להציג זאת כחשש ישראלי להתמודד עם הכוחות הסוריים שבחזית.

12. מעניין לציין, כי רדיו דמשק הודיע ב-4 אוק' בבוקר, כי ב-10 אוק' עתיד הנשיא טאד לצאת לסיור באזוריה המזרחיים של סוריה. למשך 9 ימים. להערכתנו, מדובר כאן בנסיון סורי ליצור תחושה של הרגעה. אפשר גם, אם כי בסבירות נמוכה, שהודעה זו נועדה לשמש כיסוי לנסיעה מתוכננת של טאד - למרסקבה או לקהיר.

הכנות לפי נרײן של משפחות סובייטיות

13. החל מ-4 אוק' בערב נעשות בסוריה הכנות לפי נרײ משפחות המומחים הסובייטיים.
14. בשלב זה (עד 050930) אין בידלנו כל ידיעות העשויות להצביע על תחילת פינוריים בפרעל של מומחים סובייטיים ו/או משפחותיהם מסוריה. נראה, כי בקרב המומחים עצמם שוררת אי-בהירות לגבי עתידם, ואפשר כי החלטה בענין עומדת להתקבל בדרג גבוה בשעות לפנה"צ המוקדמות. לא ידוע מהו הגורם המעכב קבלת החלטה ומדוע חל העיכוב. יתר על כן, עד 051000 אוק' לא יצא מדמשק אף אחד מ-5 מטוסי ה-איל-18 הסובייטיים שהגיעו בלילה מ-כרה"מ ל-סוריה, באופן בלתי-שיגרתי (קיבולת מירבית לנוסעים - 600 איש).
15. נצוין כי ההסברה הסורית הטעימה ב-4 אוק' מספר פעמים, כי ה"אימפריאליזם" חותר לפגוע ביחסי הערבים (קרי - סוריה) עם כרה"מ. אולם, הובע בטחון בהמשך "יציבות הידידות עם כרה"מ". להערכתנו, נועדו דברים אלה כדי למנוע סיכון של היווצרות אגירת משבר ביחסי סוריה-כרה"מ, אם טרם נוצר משבר כזה, או לנסות ולמתנו - אם כבר התפתח.
16. אם אומנם התפתח משבר יחסים בין סוריה ל-כרה"מ הרי קיימות האפשרויות הבאות:-
- א. שמדובר בקו סורי מחוכנן, במגמה להיפטר מהמומחים הסובייטיים ולשנות את האוריינטציה המדינית, מהישענות על כרה"מ לכיוון המערב. אפשרות זו נראית לנו בסבירות לא גבוהה, כיוון שטמונים בה סיכונים חמורים לקצב ההתעצמות הצבאית, הפיתוח הכלכלי ואף למשטר עצמו.
- ב. שמדובר בפינוי משפחות המומחים הסובייטיים בסיוע, אם לא בהסכם, עם הסורים. זאת כדי לצמצם פגיעות בהם במקרה של לחימה ששני הצדדים, או רק הרוסים, רואים אותה כאפשרות ממשית לזמן הקרוב. לחיזוק הנחה זו חשמש העובדה, כי בשלב זה נשארו המומחים עצמם בחפקידיהם.

17. להערכתנו החלה מאז 13 ספט' להתפתח מתיחות ביחסי סוריה עם ברה"מ על רקע דרישות הסורים לקבל נשק מתקדם "שיושיע" את סוריה ממפלוח חוזרות ע"י ישראל. מתיחות זו נופחה ע"י ידיעות חוזרות, בעיקר בעתונות לבנונית, על הצטננות היחסים בין שתי המדינות. עקב כך מתקשה המשטר, יותר מבעבר, לקיים מדיניות יציבה עם הסובייטים.

חידוש היחסים עם ירדן

18. ב-4 אוק' בערב נמסר בדמשק רשמית על החלטת סוריה לחדש את יחסיה הדפלומטיים עם ירדן. למעשה יש בהודעה זו מתן גושפנקא רשמית לתהליך של השתפרות מתמדת ביחסים בין שתי המדינות, אף בלא קשרים דיפלומטיים. בעיתוי הנוכחי משמעותי צעד פורמאלי זה על רקע רצונה של סוריה להגביר מחוייבות ירדן לש"פ צבאי עימה, במיוחד בגול חשורתיה מתקיפה ישראלית.

מצרים

כוננות

19. הכוננות העליונה בכל זרועות הצבא נמשכת.
20. נמשכים חששות המצרים מפני כוונה ישראלית לנצל את התרגיל ואת חג ה"רמדאן" לפעולה אוירית התקפית. חששות אלה גברו לקראת בוקר ה-5 אוק' 73, כנראה בעקבות גיחות הצילום שערכו מטוסינו אתמול 4 אוק' בגזרת התעלה, בדומה לגיחות שהיו ב-3 אוק'.
21. באמצעי התקשורת של מצרים אין בטוי לכוננות בצבא המצרי, הגם שהוזכרו הכוננות והמתיחות בגבול עם סוריה, שגברה עקב ה"ריכוזים הצבאיים הישראלים ההולכים וגוברים לאורך הקוים".

הערפת בחזית התעלה

22. המצרים חפסו מערך חרום מלא במרחב התעלה, הגדול בהיקפו מכל היערכות המוכרת לנו מהעבר.

23. המאפיינים העיקריים של מערך החרום - (פרוט - ראה לקט מודיעין מיידי ענף 6 מס' 422 מ/5 אוק' 73):-

- א. כמות סוללות הארטילריה שאותרו עלתה ל-194 סוללות (ממרגמות 120 מ"מ ומעלה), המונות 1110 קנים. יצויין שבעצמות מתיחות בעבר (לדוגמא: דצמ' 71, דצמ' 72 ומאי 73) היחה כמות הארטילריה הגדולה ביותר שאותרה כ-150 סוללות (מעל 850 קנים). עיקר התוספת הוא של סוללות ארטילרית שדה (52 סוללות מתוך 56), שהתחלקה כמעט בשווה בין שתי הארמיות. כמות הארטילריה עתה תואמת את כל הארטילריה האמורה להמצא בקו הקדמי של התעלה לפי התקן הידוע לנו, ועוד תקן של שתי דיביזיות ואף יותר. להערכתנו, קודמה למרחב הקדמי של התעלה כל הארטילריה של שתי דיב', הנמצאות דרך קבע במרחבים העורפיים.
- ב. ב"חצרות" של רוב רמפות הירי לטנקים שלאורך התעלה אותרה מחלקת טנקים (2-3 כלים), בעוד שבעבר אותרו טנקים ספורים בלבד לכל אורך התעלה ע"ג הרמפות.
- ג. רוב הריכוזים של הדיפונים, המיועדים כנראה לציוד צליחה/גישור, נתפסו בחלקם. לפחות כ-5 ריכוזים, אחד בכל גזרת דיב' חי"ר, אותרו בסכירות גבוהה מעבורות מתנייעות ג'.פ.ס. (סה"כ כ-30). בשאר הריכוזים לא זוהו הכלים.

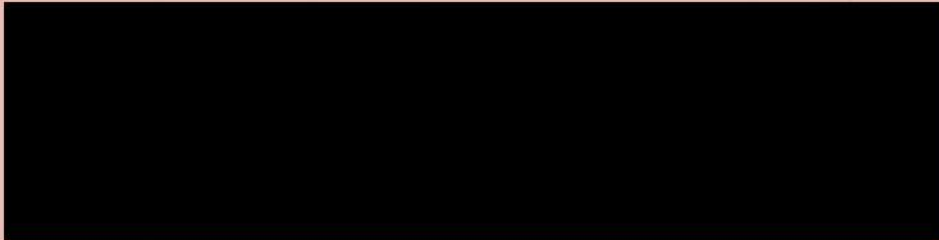
פעילות בקו התעלה

24. הבוקר הובחנה פעילות שיגרתית לאורך גזרת התעלה. התצפיות אוישו כרגיל, החיילים מסתובבים ללא חגורים ונשק וכן נצפו עבודות כלי צמ"ה.
25. בימים האחרונים הובחן בהמשך מאמץ עבודות בגזרה הדרומית של התעלה, בה לא אותרה פעילות בשנה האחרונה. הוכשרו 8 ירידות חדשות למים בגזרת ג' ניפה - סראץ ושופרו כ-30 ירידות למים נוספות באותה גזרה. ניתן לסכם, איפוא, כי מאז מחצית ספט' 73 שופרו 70 מתוך 85 הירידות למים שבגזרה זו. כן אותר מערבית לקבטרה (7 ק"מ מהתעלה) ריכוז דיפוני צליחה/גישור חדש ובו כ-120 דיפונים התפוסים בכלים לא מזוהים.

כוחות אור

26. החששות והכוננות הגבוהה הביאו לנקיטת מספר צעדים:-

- א. מפקדי חטיבות אוריות אמורים להימצא אישית במרכזי המבצעים החל מאחד ראשון, 5 אוק' 73.
- ב. ב-4 אוק' הופסקו קורסים בחיל האויר. עד כה ידענו על הפסקת קורסים בהגנה האוירית.
- ג. תדרי קשר קרקע-אור וקודים הוחלפו באופן בלתי שגרתי.

ד.
ה.

ו. הותר לחיילים לא לצום בחג ה"רמדאן".

27. הבוקר, 5 אוק', בוצעו בחיל האויר המצרי טיסות תובלה והליקופטרים וטיסות אימונים של מטוסי קרב ממספר בסיסים.

28. כ-17 מטוסי הדרכה מסוג דלפין עברו ל-ש"ח כום-ארשים, המשמש כבסיס אחסנה. המטוסים עברו מהבסיסים: חלוא (8), נרוזה (4) ובלביס (5).

יתכן שצעד זה נועד לפנות את ה"דלפינים" כדי להגן עליהם וכדי שלא יפריעו

לפעולות מטוסים אחרים מבסיסים פעילים (בלביס), שיתכן ויחפסו ע"י מטוסים (חלואן).

29. המצרים מזרזים העברת טילי סטרלה משופרים וציוד מסוים אחר מלרב למצרים. לא ברור מה טיבו.

30. בשלב זה אין סימנים להכנות קונקרטיות לפעולה יזומה ע"י חיל אור המצרי, אם כי הצעדים שננקטו משפרים את יכולתו לעבור לפעילות מבצעית.

כוחות ים

31. איתור פעילות כוחות ים ואור ישראליים במשך יום ה-4 ל-אוק' (במסגרת תרגיל ח"י) גרמו להגברת חששות הצי המצרי. בתגובה, הוחרפו אמצעי האבטחה. רשתות הגנת החוף וההתרעה הופעלו במלואן.

32. בנוסף לסיורי מבואות הבסיסים הופעלו צוללות בים התיכון [REDACTED] ים סוף. [REDACTED]

33. בערב ה-4 ל-אוק' ניתנה הוראה לצבוע את חלונות המבנים וכנראה פנסי המכוניות.

34. ים אדרם:-

א. בליל 4-5 אוק' בוצע סיור כלי שיט בין האיים שדרואן לאשרפי. סיור זה תורגל בעבר פעמיים (7 אפר' 73 ו-7 יולי 73), ונסלו בו חלק זוג סט"רים פ-183, סטי"ל קזמאר ומקשת ת-43. בעבר הערכנו, שהתרגיל נועד לבדוק מעבר בנתיב בלתי מקובל, לצורך:-

(1) מעברו החסוי של כוח ימי מצרי מערדקה למפרץ סראץ.

(2) תרגולת מארב, לצורך יירוט מטרות ימיות ישראליות בכניסה למפרץ סראץ.

ב. באיזור מפרץ סראץ אותר כוח שלי אנשי צפרדע, 22-28 סירות גומי ולפחות סירת ברטרם אחת. להערכתנו, יעוד כוח זה הובלת כוחות קומנדו בשתי סירות (כזכור, איתרנו באיזור גם מחלקה מפלוגה 19 סיור ימי).

ג. בערב 4 אוק' החלו המצרים לצמצם את נוכחות אניות הסוחר במפרץ סראץ. תנועתן במפרץ מותרת רק באישור מפקדת הצי, החל מאור ראשון 5 אוק'.

פעילות סובייטית

35. במקביל להגעת 5 הטיסות הסובייטיות הבלתי-שיגרתיות לדמשק, הגיעו ל-ש"ת קהיר בינ"ל 6 מטוסי "אירופלרט" בטיסה-בלתי-שיגרתית. מדובר ב-4 מטוסי איל-18 ו-2 מטוסי איל-62 (קיבולת מירבית - 780 איש). 4 מטוסי כבד יצאו חזרה ל-כרה"מ - לפחות בחלקם מלאי נוסעים.
36. אפשר שיש קשר בין הטיסות לקהיר ובין הטיסות לדמשק, דהיינו - כי הסובייטים מבקשים לפנות משפחות של מומחים הן מסוריה והן מצרים. אך בינתיים אין שום ידיעה על כך.
37. הבוקר אמורות היו 2 (פריגטה ו-נט"ק, שכבר הפליג) מתוך 3 אניות המלחמה שבפרט-סעיד ו-5 (משחתת; פריגטה; אניית-אם לצוללות; אניית הנצלה לצוללות; גוררת) מתוך 11 אניות המלחמה הסובייטיות שבאלכסנדריה, והמקשת שהיתה במדסא-מטרוח, לעזוב את נמליהן. למעשה מפליגות כמעט כל יחידות הלחימה הסובייטיות מנמלי מצרים, דבר שהינו בלתי-שיגרתית לחלוטין. בנמלי מצרים יותרו:-
- א. פרט סעיד - נט"ק.
- ב. אלכסנדריה - 6 אוניות עזר וצוללת "פ", שיחכן ואינה כשירה.

סיכוםמצרים

38. במרחב התעלה נתפס מערך חרום מלא, בהיקף שלא הכרנוהו בעבר. אפשרי, כי פריסת מערך החרום היתה אחד הנושאים לבדיקה במסגרת התרגיל העל-עוצבתי.

39. מאז צהרי ה-4 אוק' גברו חששות המצרים מפני כוונת צה"ל לנצל את התרגיל ואת חג ה"רמדאן", כדי להנחית התקפה על יעדים בעומקה של מצרים. אי לכך הוגברה כוונות ה"אמת" בארבע הזרועות לעליונה בתוקף מלא החל מחצות ליל 4-5 אוק'.

40. למרות שעצם תפיסת מערך החרום בחזית התעלה, טומן בחובו לכאורה סימנים מעידים ליוזמה התקפית, הרי לפי מיטב הערכתנו לא חל שום שינוי בהערכת המצרים את יחסי הכוחות בינם לבין כוחות צה"ל, אי לכך, הסבירות שהמצרים מתכוונים לחדש הלחימה היא נמוכה.

סדריה

41. אין שינוי בהערכתנו, כי הצעדים הסוריים נובעים מחשש, שאף גבר ביממה האחרונה, מפני פעולה ישראלית. סבירותה של פעולה סורית עצמאית (ללא מצרים) נשארת נמוכה.

סרבייטים

42. ההתפתחות החריגה ביממה האחרונה היא- ההכנות לפינויין של משפחות המומחים הסרבייטיים מסוריה (ויחכן גם את מצרים) ועזיבת יחידות הלחימה של הצי הסרבייטי את נמלי מצרים. בהכנות אלה כלולה הגעתם הפתאומית של 11 מטוסי נוסעים סרבייטיים ל-מזה"ת (5, בעלי קיבולת מירבית של 600 איש, לדמשק; 6 בעלי קיבולת מירבית של 750 איש, לקהיר), ממנו כבר יצאו בחלקם חזרה ל- ברה"מ

43. הגעת מטוסים אלה הן לסוריה והן למצרים ועזיבת כלי השייט את נמלי מצרים מעלה את האפשרות, כי פינוי המשפחות מסוריה אינו נובע ממתיחות בין הסורים לסרבייטיים, אלא מחששות סרבייטים שצפויה יוזמה צבאית מצרית-סורית נגד ישראל. כאמור, אנו מעריכים סבירותה של פעולה יוזמה פזו כנמוכה.

אחוז 14/41

אגף מודיעין/מחקר

ענף 6
 סימבול 586.012
 ד' תשרי תשל"ג
 30 ספט' 1973
 עותק מס' 24
 מסמך זה כולל 1 דפים

Handwritten signature and initials

6

ע' ר' אמ"נ למחקר

לקט מודיעין מס' 257/73

הנדון: תרגיל מפקדות רחב היקף בצבא מצרים

המקור: [Redacted] מ-30 ספט' 73 + סיכום [Redacted]
 נכון ל-301800 ספט' 73 [Redacted]

1. מ-1 עד 7 אוק' 73 עומד להיערך תרגיל מפקדות בינזרועי רחב מימדים בנושא כיבוש סיני. בתרגיל ישתתפו, ככל הנראה, מפקדות זרועות האויר, ההגנה האוירית והים, מפקדות הארמיות והדיביזיות והכוחות המיוחדים. עקב התרגיל תועלה (החל מ-1 אוק') הכוננות לעליונה ביחידות חיל האויר ובכל היחידות המשתתפות בתרגיל, ותבוטלנה החופשות.
2. מ-28 עד 30 ספט' נקרא לשירות מילואים פעיל מחזור חיילי החובה האחרון ששחרר משירות סדיר (מגויסי 67/66; שוחררו ב-1 יולי 73), לצורך תירגול החייצבות ואימון רענון. סיום קריאה זו מתוכנן ל-10 אוק' 73. להערכתנו, משולב תירגול זה בתרגיל המפקדות.
3. כזכור, הגיעו ידיעות בדבר קידומה של דיביזיה מאיזור קהיר למרחב התעלה בליל 24-25 ספט', ודיווחים נוספים על תנועת שיירות כלי רכב עמוסים חיילים וציוד (לרבות ציוד צליחה?) מקהיר לכיוון איסמאעיליה (ראה לקט מודיעין ענף 6 מס' 256/73 מ-25 ספט' 73).
4. מהידיעות אודות התרגיל הצפוי וקריאת חיילי מילואים לפרק זמן מוגבל מתברר, איפוא, כי קידום הכוחות והכנות אחרות הנושאות, או שתיעשנה בימים הקרובים, כגון: השלמת ביצורים, גיוס סד"גים אזרחיים ובדיקת כשירות מבצעית של היחידות, שלכאורה ניתן לראותם בהיבט התרעתי, קשורים למעשה בתרגיל בלבד. לא מן הנמנע, שבמסגרת תרגיל המפקדות ייכלל אף תרגיל על-עוצבתי עם גייסות.

חומר רגיש

אין לדווחו בגלוי בקשר קוי או אלחוטי. השימוש המבצעי בו - ע"י תרגומו לפקודות. העיון והטיפול בו - ע"י המורשים לכך בלבד. יש להחזיקו בתנאי בטחון מירביים. חל איסור מוחלט על יצירת עותקים נוספים ממנו. על כל תקלה בטחונית - ידווח מיידית ליקביט חמיני.

16/30

ש מ ר ר

Handwritten notes and signatures at the top right.

אגף מודיעין/מחקר

ענף 3 (בתאום עם ענף 6)
סימוכין 586.012
י"ח סיון תשל"ג
18 יוני 1973
עותק מס' 22
מסמך זה כולל 2 דפים

ע' ר' אמ"נ למחקר

לקט מודיעין מס' 104/73

הנדון: מזכ"ל אר"מ השיב ב-מועבי"ט על שאילתת שהגיש

לר המצרים במהלך הדיון על המצב ב-מזדה"ת

המקור: משה"ח/03682 מ-15 יוני 73

1. סמוך לסיום השלב הראשון של הדיון המיוחד ב-מועבי"ט על המצב ב-מזדה"ת השיב מזכ"ל אר"מ (14 יוני) מעל בימת המועצה, לשלש "שאלות" שהיפנה שר החוץ המצרי אליו ואל יארינג. שאילתות אלה התייחסו לתזכיר שהגיש יארינג למצרים ולישראל ב-פבר' 71 ולכרוונותיו באותו הקשר וכן לישיבת 4 המעצמות ביוני 71, בה קידמו המשתתפים בכרכה את תזכיר יארינג.

2. בתשובותיו, קובע מזכ"ל אר"מ, בין היתר, כי:-

א. אחרי שהגיש את תזכירו למצרים ולישראל אכן התכוון יארינג להגיש תזכיר דומה גם לירדן. תזכיר זה אמור היה להתייחס גם לבעיית הפליטים הפלסטינאיים "אשר היתה קשה ומסובכת ומחייבת התויתתה של תוכנית מפורטת". לא היה אז בדעת יארינג לפנות לסוריה מאחר וזו לא קיבלה החלטת מועבי"ט 242 ואף לא הסכימה לנהל עמו מגע כלשהו.

ב. בתזכירו מ-פבר' 71, לא התייחס יארינג לעזה מאחר ו-ע"פ הסכם שכיה"נ בין ישראל ומצרים עזה אינה טריטוריה מצרית והועמדה תחת מינהל מצרי "בציפיה" לחתימתו של הסכם שלום.

ג. מזכ"ל אר"מ לא נכח ואף לא היה שותף לישיבת 4 המעצמות. ע"פ הנוהג דיווח לו ה-יו"ר התורן של כל ישיבה באורח בלתי רשמי, על מהלך הדיון, וכך גם נעשה לאחר פגישת ה-4 ב-24 יוני 71. ורלדהיים מאשר, כי דברי זאיאת בהקשר לאותה פגישה, תואמים רוח הדברים שנמסרו ל-מזכ"ל אר"מ באותה עת.

3. מלכתחילה ברור היה, כי המצרים לא ביססו את הטקטיקה שלהם בדיוני מועבי"ט על ציפיה לתשובות חיוביות מצד ורלדהיים על שאילתותיהם. יתר על כן, גם אם היו למצרים ציפיות כאלה הרי אלה צוננו ע"י המסמך שהוכן ע"י מזכ"ל אר"מ לפני הדיון. עם זאת, סביר שהמצרים קיוו באמצעות מהלך חדשני ובלתי מקובל זה של הפנייה ישירה של שאלות ל-מזכ"ל ה-אר"מ, להשיג:-

א. אישור מצד גורם בינ"ל מוכר, כי ארבע המעצמות סמכו ידיהן על תזכיר יארינג, ובכך "להוכיח", כי ארה"כ, כאחת המשתתפות בפורום ה-4, חזרה בה למעשה מעמדתה.

ב. במשתמע, אישור מצד ה-אוי"מ לכך שבכל תזכיר דומה שיארינג חשב להפנות למדינות העימות האחרות התכוון מלכתחילה לתבוע נכונות ישראל להתחייב לסגת מהשטחים שכבשה.

4. על רקע זה תשובות ורלדהיים לבטח אינן עונות גם לציפיות ה"טקטיות" של המצרים. מזכ"ל או"מ נמנע מלהיגרר אחרי ה"גרוי" המצרי, ובדומה ל-דו"ח שהגיש לקראת פתיחת הדיון, ניסח גם הפעם תשובותיו באורח לאקוני ובלתי פולמוסי, המגביל יכולת המצרים לנצל ולו תעמולתית, לחיזוק טענותיהם. הדבר בולט במיוחד בהתייחסותו של ורלדהיים לסיכומי פורום ה-4. כאן טורח מזכ"ל או"מ, להמחיש באורח שאינו משתמע לשתי פנים, כי פורום ה-4 מעולם לא פעל בחסותו הרשמית של ה-אוי"מ ולפיכך אין ליחס לסיכומיו כל גושפנקא רשמית של הארגון ה-בינ"ל. יתר על כן, בניגוד למצופה, מועמד דווקא הצד הערבי בצורה בלתי נוחה כאשר סר"יה מוצגת כמי שאינה מוכנה לשתף פעולה עם ה-אוי"מ לפתרון המשבר.

5. לסיכום, נראה כי תשובותיו של ורלדהיים חשפו פעם נוספת את חוסר הגיבוש בטקטיקה המצרית בדיוני מועבי"ט. כאשר ל-מזכ"ל ה-אוי"מ ניכר שנית רצונו להקפיד על הצגה "אובייקטיבית" ככל האפשר של הדברים. זאת גם במגמה להמשיך וליצור לעצמו תדמית של אישיות הראויה לטפל במשבר הישראלי-ערבי בשעת הצורך.

4

משרד הביטחון
ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

סוף התיק

5000 (10.90)

אצ - 28